
Daň ze vzdělání

Daň ze vzdělání

PRAVO

16.5.2012 Právo Strana 6 Publicistika, autor: Jan Keller

Nový ministr školství ve svém prvním obsáhlejší vystoupení v souvislosti s plánem zavést zápisné na adresu vysokých škol prohlásil: „Nechtěl bych připustit, aby stát řekl – vy si část peněz vybíráte od studentů, o to vám snížíme příspěvek od státu.“

Ale přece právě o tohle jde od samého začátku těm, kteří chtějí studium na veřejných vysokých školách zpoplatnit. Jakmile bude pod jakýmkoliv názvem školné zavedeno, stát okamžitě sníží o stejnou sumu prostředky, které vysokým školám vyplácí.

Ministr školství přece nemůže být tak naivní, aby si myslel, že pravicové vlády po dlouhé roky prosazují zpoplatnění studia, aniž by z toho plynula vyhlídka na úspory pro státní kasu.

Právě kvůli tomu byl přece odvolán plán na zavedení odloženého školného. Bylo to příliš složité z hlediska potřeby státu získat platby od studentů hned, v hotovosti, na dřevo. Proč čekat, až absolventi svým příjmem překročí průměrný plat? Je nutno je zdanit ihned. Ještě dříve, než zjistí, zda se jim vzdělání vůbec vyplatilo.

Ať už platby studentů nazveme školným, anebo zápisným, v podstatě jde o jakousi daň za vzdělání. O zvýšení kvality vzdělávání jde přitom vládě asi tak, jako jí jde o důchodce a důchody v případě zvýšení DPH. Věří snad někdo, že výnosy z vyšší DPH, které platíme už před zavedením penzijní reformy, budou použity ve prospěch zvýšení kvality života seniorů?

Právě tak nebudou použity platby školného či zápisného ve prospěch zvýšení kvality vzdělávání. Daň ze vzdělání bude fungovat podobně jako jakákoliv jiná spotřební daň. Výběr je stejně jednoduchý jako výběr DPH, možnost daňového úniku je v obou případech stejně nepravděpodobná. Jen sociální dopad bude odlišný. Zvýšení základní sazby DPH postihne především chudší vrstvy a v kombinaci se snížením míry valorizace penzí výrazně poškodí seniory. Zavedení daně ze vzdělání se příjmově nižší vrstvy vyhnou docela jednoduše – nepošlou své děti studovat. Střední vrstvy budou nuceny daň zaplatit. V jejich případě je studium potomků povinností. Jinak by spadli statusově i příjmově pod úroveň svých rodičů.

Už dnes jsou naše střední vrstvy relativně chudé. Zavedené daně ze vzdělání, ať už jí budeme říkat jakkoliv, je ještě více přiblíží k těm, kdo jsou příjmově pod nimi.